

Nuotekų dumblo tvarkymo ir panaudojimo galimybės

Vadovaujantis Lietuvos respublikos aplinkos ministro įsakymu „Dėl nuotekų dumblo tvarkymo ir panaudojimo reikalavimų patvirtinimo“ Kelmės nuotekų dumblo kompostavimo aikštelėje pagamintą dumblo kompostą galima perduoti tik teisę jį naudoti turinčiam asmeniui, kuris turi su Aplinkos apsaugos agentūra suderintą tręšimo planą. Plane turi būti:

1. Dokumentas, suteikiantis teisę naudoti žemės sklypą, žemės sklypo planą identifikuojančius duomenis (adresą, plotą ir pan.) su pažymėtomis teritorijomis, kurioms taikomi papildomi aplinkosauginiai reikalavimai, bei bendru situacijos planu (mažiausiai 500 m spinduliu apie sklypą) su pažymėtomis gyvenamosiomis teritorijomis, vandens telkiniais, keliais, visuomeniniais objektais ar kitais objektais, kuriems dumblo naudojimas gali turėti neigiamą poveikį.
2. Sklypo dirvožemio tyrimų duomenis.
3. Informaciją apie vėliausią dumblo naudojimą sklype (datą, panaudoto dumblo kiekį, dumblo kokybę, dumblo tiekėją).
4. Informaciją apie sklypo naudojimo paskirtį (numatomas auginti kultūras).
5. Apskaičiuotos leistinos biogeninių medžiagų ir sunkiųjų metalų įterpimo normos
6. Planuojamo naudoti apdoroto dumblo kiekį.
7. Prašymą naudoti dumblą.

Maksimali naudojamo apdoroto dumblo norma turi užtikrinti, kad į dirvožemį nepatektų: azoto – daugiau kaip 170 kg/ha per metus, fosforo – 40 kg/ha. Nuotekų dumblo komposto tyrimai atliekami tada kai jis pagaminamas, sumaišius iš komposto sandėliavimo aikštelės paimtus komposto mėginius iš 20 vietų. Kelmės nuotekų valykloje per metus susidaro 1,5 – 2,0 tūkst. tonų sausinto dumblo. Dumblo sudėtyje yra nuo 70 iki 85 % organinių medžiagų, bendro azoto (N) – 70000-80000 mg/kg, bendro fosforo (P) – 15000-25000 mg/kg, bendras kalis (K) – 6000-15000 mg/kg. Iš Kelmės miesto valymo įrenginių sausintas dumblas vežamas į nuotekų dumblo kompostavimo aikštelę, kur ruošiamas kompostas iš nuotekų dumblo ir biologiškai suyrančių medžiagų. Per metus kompostas paruošiamas naudojimui. Dumblo komposto sudėtyje yra nuo 20 iki 30 % organinės medžiagos, bendro azoto (N) – 10000-15000 mg/kg, bendro fosforo (P) – 2000-5000 mg/kg, bendras kalis (K) – 2000-8000 mg/kg.

Nuotekų dumblo komposto tyrimai atliekami tada kai jis pagaminamas, sumaišius iš komposto sandėliavimo aikštelės paimtus komposto mėginius iš 20 vietų.

Dumblo naudotojas savo transportu išsiveža dumblo kiekį pagal tręšimo plane apskaičiuotą normą iš Kelmės nuotekų dumblo kompostavimo aikštelės ir paskleidžia kompostą dirvoje. Paskleistą kompostą naudotojas turi įterpti į dirvožemį ne didesniu kaip 20% netolygumu.

Nuotekų dumblo rodikliai

Dumblo kategorija	Sunkiųjų metalų koncentracija, mg/kg						
	Švinas (Pb)	Kadmis (Cd)	Chromas (Cr)	Varis (Cu)	Nikelis (Ni)	Cinkas (Zn)	Gyvsidabris (Hg)
I	<140	<1,5	<140	<75	<50	<300	<1,0
II	140-750	1,5-20	140-400	75-1000	50-300	300-2500	1,0-8,0
III	>750	>20	>400	>1000	>300	>2500	>8,0
Sunkiųjų metalų koncentracija Kelmės nuotekų dumble							
II	8,70	0,37	10,4	105	9,70	442	0,031